

האח הקטן

אלבניה

חיו פעם שלושה אחים, שניים הגדולים, חכמים וחזקים ושלישי אח צעיר, חלוש, חולני, קרח, ולא נחשב הרבה. והייתה להם גם אחות, שהגיעה לפרקה וצריך היה למצוא לה חתן.

התייעצו האחים והבכור אמר:

"נמצא לה חתן בכפר הסמוך, רק יום אחד צריך כדי להגיע לשם, נוכל בקלות לבקר אצלה והיא תבקר אצלנו."

אמר האח האמצעי:

"גם אם נמצא לה חתן בכפר יותר רחוק, יומיים נסיעה, לא נפסיד. נוכל לנסוע לשם והיא תבוא לבקר אצלנו לעתים קרובות."

"לא" אמר האח הצעיר, החלוש "בכפר

שרחוק מכאן שלושה ימי דרך חי חתן עשיר ביותר. ננסה לחתן אותה אתו" השתוממו קצת האחים הגדולים שהקטן נותן עצה כזו, אבל הרעיון שלו נראה להם ובאמת האחות נישאה לכפר

המרוחק.

עברו כמה שנים ואת האחות הם לא ראו, כי הייתה רחוק ונסיעה אליה הייתה יקרה. אבל הם התחילו להתגעגע אליה ובסוף החליטו לנסוע ולהביא אותה

אליהם לביקור. האח הבכור נסע לשם.
הגיס, בעלה של אחותו, שמח לראות
אותו, יצא לקראתו, חיבק ונישק וקרא
לאישה:

"ראי מי בא לבקר אצלך, האח הבכור
שלך! והאח הבכור הוא כבוד גדול, צריך
לכבד אותו כראוי! תכיני ארוחה טובה!
תאפי עוגה יפה!"

האישה עשתה ארוחה טובה, שמה על
השולחן מטעמים עשירים והם התיישבו
לאכול. אך הגיס היה קמצן גדול. חבל
היה לו לבזבז את האוכל על האורח. לכן
מיד כשהתישב שבר חתיכות עוגה, לעס
פעם, פעמיים, ואמר "תודה לאל, אולי
שבעתי ואולי לא, אבל העיקר שהאורח
שבע!" קם מהשולחן והלך לישון. האורח
לא הספיק אפילו להושיט יד לאוכל, אך
לא הייתה לו ברירה. נימוס אמר שצריך
גם הוא לקום מהשולחן. הוא הלך לישון
רעב.

בלילה בעל הבית קם, קרא לאשתו ואמר
"תביאי לי מהאוכל שנשאר על שולחן.
אני רעב מאוד." האישה הביאה כל מה
שהיה עוד על השולחן ובעל הבית הקמץ
אכל את הכל, עד לפרור האחרון.
האח הבכור לא ישן טוב כי היה רעב.
בבוקר בעל הבית הזמין אותו לכוס קפה
ואז האורח שאל:

"אולי תסכים שאקח את אחותי אלינו
לכמה ימים? אנו כבר מתגעגעים מאוד
אליה."

אך בעל הבית התחיל להביא תירוצים
שונים. היא צריכה לחלוב מדי בוקר, היא
צריכה עוד לארוג מעיל ועוד ועוד. בסוף
חזר האח הביתה ללא אחות.

כשהאח האמצעי שמע את סיפורו אמר:
"עכשיו אני יוצא וטראו שאביא הנה את
אחותנו."

הוא יצא לדרך, אך כשהגיע לביתו של
הגיס התנהל שם הכל כמו בביקור של

האח הבכור, וגם הוא חזר תוך שבוע בלי האחות.

"אתם אולי חכמים גדולים, אבל לא מוצלחים ביותר" קרא האח הקטן,

החלוש, הקרח, תראו שאני אצליח!"
חייכו האחים הגדולים, התבדחו קצת
אבל אמרו לו "סע, נראה אתך!"
הצעיר הקרח הגיע לביתה של האחות.
הגיס ראה אותו, יצא לקראתו, חיבק

ונישק אותו ואמר לאישה:
"ראי מי בא לבקר אתך! האח הצעיר
שלך. הוא בא למרות שהוא חלוש וחולני.
אפי מיד עוגות, תכיני לנו ארוחת ערב
טובה!"

הגיע זמן האוכל, התיישבו הגברים
לשולחן ערוך באוכל טעים. בעל הבית
לקח חתיכת עוגה, נגס פעם, פעמיים,
ניגב את הפה, קם מהשולחן ואמר:
"תודה לאל, שבע או לא שבע, העיקר
שהאורח שבע!" ורצה לצאת מהחדר.
"נראה לי" ענה האורח "שהיום אכלת
מאוחר את הצהריים שלך. ואני לא
אכלתי בדרך, כי הלכתי שלושה ימים
בהרים, והיום לא הספקתי לאכול אפילו
קרום של לחם."
והוא נשאר ליד השולחן, התחיל לאכול
בתיאבון רב. כשהיה כבר שבע ראה
שנשארה עוד חתיכה גדולה של העוגה.
"בואי הנה, אחותי" אמר "תטעמי גם את

חתיכת עוגה!"

אך האחות ענתה "לא, לא אוכל. אני שבעה."

ואז האח הקרח קרא לכלב שישב בפונה וחיכה לשאריות של הארוחה, וזרק לו את הכל שעוד נשאר על השולחן. בעל הבית ראה זאת וכעס מאוד, אך התבייש לומר דבר. אחרי הארוחה הקרח הציג עייפות גדולה, נשכב על הספסל באותו החדר, על יד התנור, והתחיל לנחור. ובעל הבית נשכב לישון בבטן ריקה ובחצות התעורר רעב נורא, נדמה לו שהוא שוכב על פח לווהט. לא יכול היה לשכב כך יותר וקרא לאשתו: "אנא, תכיני לי דבר מה לאכול. אני ממש מת מרעב!"

"מה להכין לך? לאפות לך כעך על פחמים או מרק סמיך?"

"תכיני מה שאפשר מהר יותר" ענה הבעל "רק מהר, אני סובל מרעב."

האישה לקחה קערה, מהר לשה בצק לכעך גדול, הביאה לתנור ושמה על הפחמים החמים.

אבל האח הקרח לא ישן, רק בפינת העין עקב אחרי אחותו ומיד הבין מה היא עושה. הוא קם מהר מהספסל וניגש אליה.

"למה את מסתובבת בבית כל כך מאוחר, אחותי?"

"אא, זה לא כלום, רק באתי לכבות את האש בתנור."

"אז תקשיבי מה אספר לך" אמר האח בקול רם "כמה טוב שאנו יכולים לדבר ביחידות. תראי איך אנחנו, האחים, החלטנו לחלק בנינו את אדמות, מרעה וניר."

הוא לקח ביד את צבת הפחמים והמשיך: "האח הבכור יקבל את החלקה שמתחילה כאן, ליד הבית, ונגמרת איפה שגדלים שני עצי האלון הגדולים." ותוך

לפחות תבשלי לי מרק סמיר!"
האישה לקחה דוד וכל מה שדרוש
למרק, ושמה את הדוד על התנור. האח
הצעיר המשיך לעקוב אחריה. כשראה
שמים בדוד רותחים קפץ על רגליו וניגש
לתנור.

"מה שוב את עושה כאן, אחותי?" שאל
בהשתוממות מעושה.

"לא הספקתי להרתיח לבנים בכביסה"
ענתה "אינני רוצה להשאיר את העבודה
למחר."

"יפה" שמח הקרח "אז תכבסי יחד גם
את הכובע שלי!" והוא זרק את הכובע
שלו לדוד.

"מה עשית, אחי!" קראה האישה "למה
זרקת את הכובע פנימה? הרי שם
התבשל מרק!"

אך היה כבר מאוחר, המרק נשפך
מהדוד ונשאר רק הכובע המלוכלך של
הקרח.

כך הוא עשה קו עמוק לאורך הבצק שעל
הפחמים, והשקיע בו כמה פחמים חמים.
"האח השני יקבל את האדמה שמתחילה
ליד שני האלונים ונמשכת עד הנחל" וכאן
האח הצעיר עשה עוד קו לאורך הבצק.

"ואני אקבל מה שיישאר – מכאן עד כאן"
והוא לחץ היטב את הבצק בצבת והכניס
עוד כמה פחמים לתוכו, כך שעכשיו לא
ניתן היה לעשות ממנו כל דבר המאכל.

האחות הקשיבה לדבריו של האח
וכשראתה שהכעך שלה הרוס לגמרי
קראה:

"מה עשית, אחי! הרי אני רציתי לאפות
כעך על הפחמים לבעלי!"

"מה את אומרת?" השתומם הקרח "לא
ראיתי בכלל."

והוא שוב נשכב על הספסל ועשה כאילו
ישן.

האחות באה לבעלה וסיפרה לו מה קרה.
"אני אמות מרעב!" קרא בעל הבית "אז

הדבר הראשון שמצא, איזה מוט עבה,
והתחיל להרביץ לו בגב. הוא מכה אותנו
וקורא בכל גרונו:

"אחותי! גיסי! בואו מהר. חמור ניכנס לגן
הירק שלכם וזולל כרוב!"
בעל הבית רץ הביתה אך מרוב בושה לא
הוציא הגה. הוא נשכב במיטה שלו רעב
ועם חבורות בכל הגוף ולא נרדם במשך
הלילה הזה.

האחות הלכה וסיפרה הכל לבעלה.
"אז לפחות תחלבי לי קצת חלב" ביקש
הבעל. והיא הלכה לחלוב את הפרה
שלהם. והאח הקרח יצא מהבית, הלך
אחריה והסתתר אחרי סולם. כשהאחות
גמרה לחלוב ורצתה לחזור הביתה עם
חלב לבעלה, הוא יצא מולה ולחש:
"אשתי, תני ואשתה את החלב עכשיו,
כדי שהקרח הזה לא יעשה לי עוד איזה
תעלול." האחות שלא הכירה אותו
וחשבה כי זה בעלה, נתנה לו את החלב
והוא שתה את הכל. כשהיא חזרה לחדר
שינה ראתה שם את בעלה שבחוסר
סבלנות חיכה לה.

"מה אפשר לעשות" אמר מיואש "כנראה
אצטרך לצאת לגן הירק ולאכול לפחות
קצת כרוב טרי."

יצא בעל הבית הקמצן מהבית, ושם
התחיל להוריד עלי כרוב מהראשים
ולאכול אותם. והאח הקרח תפס ביד את

למחרת בבוקר האח הצעיר בירך את בעל הבית, כאילו בלילה לא קרה דבר ביניהם. גם בעל הבית לא רמז שהאורח הלא מוזמן הטריד אותו. הם שתו את קפה הבוקר והאח הקרח ביקש: "האם תיתן לאחותי לנסוע אתי לימים אחדים? או ששוב תמצא אלף סיבות כדי לא לשחרר אותה לביקור אצלנו?" בעל הבית חשש שהאורח יפרסם בכל הכפר איך העניש אותו על הקמצנות, והסכים שאשתו תיסע לביקור אצל האחים.

וכך האח הצעיר חזר הביתה יחד עם האחות שלו, בריא ובמצב רוח טוב. בבית סיפר לאחיו איך הצליח ללמד לקח ולגבור על הגיס הקמצן. הרי הוא לא סתם היה האח הצעיר, וכפי שידוע לכם, החלוש והחולני.